

Fyra fritidsbåtshamnar i Östersjön

Utvecklingsförslag - förstudie

Nagu

- väletablerad gästhamn

Lickershamn

- gästhamn med natur- och kulturvärden

Dalsbruk

- gästhamn i tätortsmiljö

Ronehamn

- gästhamn i nydanande

- ”I en hamn förflyttar man sig mellan vatten och land. Sådana övergångar är spännande platser, Betydelsefulla historiska centrum befinner sig ofta i zoner som markerar övergångar tex vid foten av berg och vid vattendrag”

Målet med förstudien är att:

- __accentuera individuella särdrag och samtidigt introducera gemensamma nya igenkänningsinslag
- __förstärka infrastruktur som stödjer hög servicenivå, familjevänlig approach och hållbarhet med miljöprofil
- __integrera ny bebyggelse med nuvarande anläggningar och samtidigt harmoniera och utveckla formspråk och arkitektoniskt uttryck
- __föreslå hur studien kan fördjupas i en fortsatt utredning om lokala anpassningar, finansiering, genomförandebeskrivningar och övrig planering för att ta projektet till nästa nivå.

Redovisningen beskriver en långsiktig vision parallellt med åtgärder som kan påbörjas omgående. Redan lanserade idéer på väg att genomföras är en del av framtiden och ska kunna genomföras. De båda tidsperspektiven samordnar över tid behov och strävanden hos de fyra platserna med sina respektive särdrag och ska utmynna i delvis gemensamma, delvis individuella utvecklingsförslag

Vår förhoppning är att beskriva visionära grepp i en större kontext där gästhamnen i framtiden samspelar med näromgivning och kanske till och med initierar och leder projekt som kan utveckla hamnens närområde i en bredare mening. För Ronehamn och Dalsbruk skissar vi som en utgångspunkt på en tänkbar framtid som har betydelse för egentligen hela näromgivningen där gästhamnen har växt ut till en central del av den utvecklingen. I en sådan kontext blir visionen en större fråga än bara själva gästhamnen.

Oavsett visionsbildens skala så är det centrala för gästhamnarnas framtid kunderbjudandet med i första hand familjevänlighet och hållbara lösningar och funktionell, trivsam och tillgänglig service. Visionen ska presentera en idé för vad en familjevänlig hamn kan erbjuda i framtiden – vilka funktioner som behövs - och ge en bild av vilken nivå av ansträngning som är nödvändig för att erbjuda den service som semesterbåtsfolk efterfrågar av en fritidsbåthamn.

Ett uttalat önskemål är att planera för en längre säsong och att besökare från kontinenten ska möta en öppen anläggning även på delar av året som nordbor anser ligger utanför båtsäsongen.

De fyra hamnarna vill framöver samordna sitt erbjudande och marknadsföring för att öka känslan av igenkänning.

Skisser och tankar redovisas schematiskt och ska betraktas som idéutkast. Skisserna visar inte anpassade mått till de enskilda platserna men ska kunna fungera på var och en av platserna och vara flexibla nog att inrymma individuella behov för varje plats. Byggnadsförslagen är alltså mångsidiga och ska fungera för ett smörgåsbord av olika funktioner och tillämpningar.

Vision på kort och lång sikt

Såväl liggande, aktuella önskemål och ambitioner som uttrycks av projektets aktörer som befintliga anläggningar ska så långt så långt möjligt bli en del i kommande vision och uppbyggnad. Med detta inryms en resursbevarandeattityd som känns up-to-date och som ju är en del av direktiven med miljötank i fokus. En sådan inriktning frigör också medel som kan användas för utveckling och inte till kapitalslöseri genom rivning och förbiseende av lokala initiativ.

För varumärkesbyggande finns också mycket som talar för att igenkännande har stort värde. Igenkännandet för de här fyra hamnarna kan då bli ett begrepp med två innebörder: dels i en del som består av den etablerade anläggningen som man som gammal gäst känner igen vid sitt återbesök - och dels en del som är nya tillskott och som betonar gemensamma attribut för samtliga fyra hamnar.

Visionsbetraktelser pekar gärna jätteframåt och långt bort. Det gör den här också i vissa delar men med insikten att framtiden börjar idag. Det är nödvändigt att koppla små och näraliggande utvecklingsförslag till en långsiktig strategi. Redan påbörjade projekt och utvecklingsåtgärder ska vara en del av det som hjälper till att i små steg ge stora förändringar på lång sikt. De lokala förslag och konkreta förbättringsförslag som har presenterats vid besök och samtal med driftsansvariga, ljussättning, sittplatser, skyltning etc ska inte bromsas utan tvärtom uppmuntras.

På sikt så ska sedan visionen fungera som en sorteringsprincip för att hjälpa till att skilja väsentliga satsningar från kontraproduktiva.

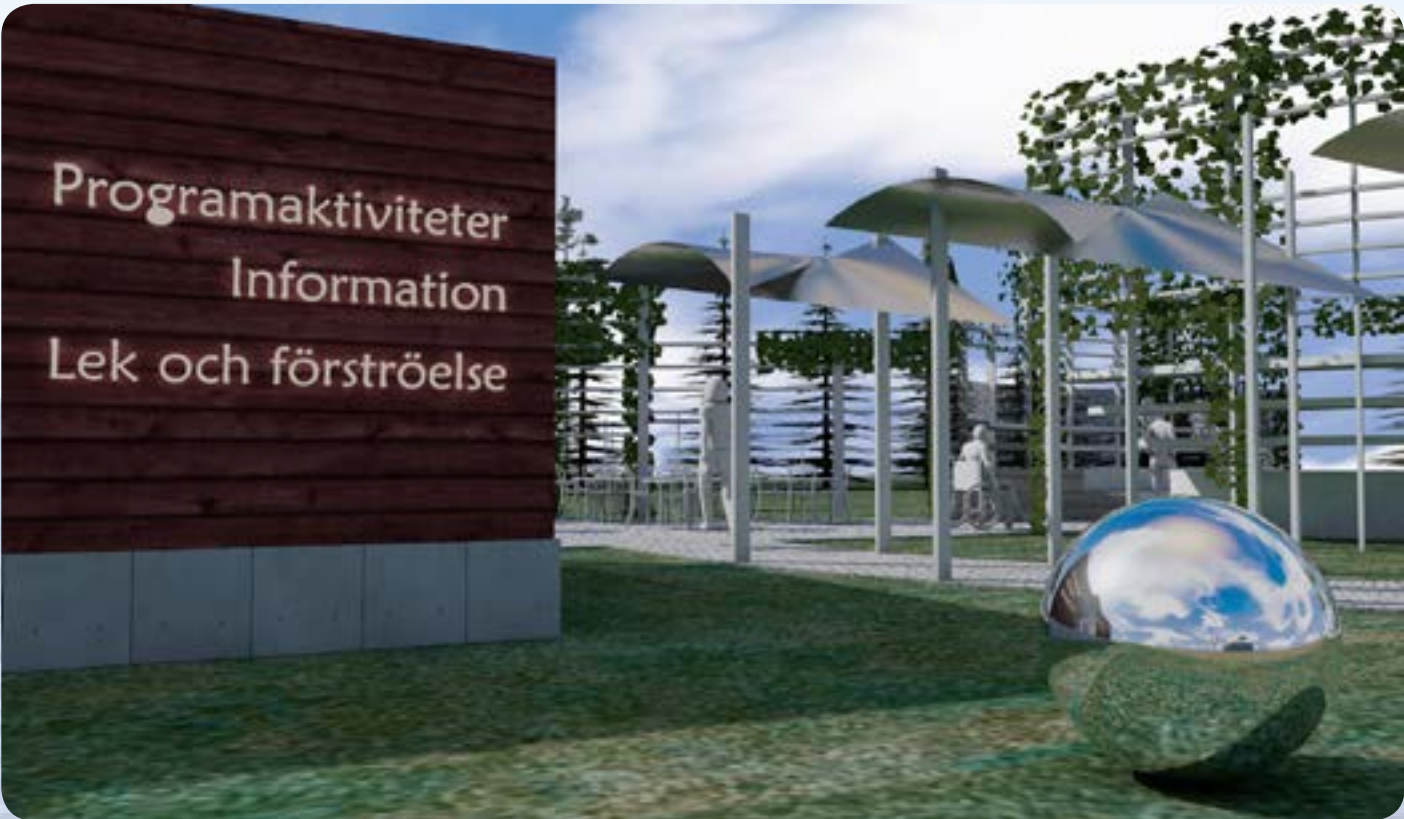
Gästhamnarnas samspel med omgivande infrastruktur, näringsliv och lokala liv är en faktor som har stor betydelse för hur väl man kan få kommersiell bärkraft i anläggningen. Man ska inte ha för stora förväntningar på att samordna varumärket “fyra hamnar i

Östersjön” med andra gästhamnar även om samordningsfördelar kan leda till igenkänning och större sammanhang vilket har en viss övergripande betydelse för möjligheter att söka anslag och förstärka sitt erbjudande, effektivisera handel och affärsinitiativ och att samordna marknadsföring. Det kan hjälpa besökare att förstå hamnarnas inbördes avstånd och samordnade erbjudanden.

Föreslagna byggnader, pergolas och andra landskapsinstallationer tar sig olika uttryck i hamnarna pga olika solinfall, topografiska förutsättningar och andra lokala behov. Formspråk, skala, material, gestaltungsaspekter och användningsområden ska ändå riktas mot igenkänning och bli de faktorer som annonserar en gemensam plattform för de fyra platserna. Fysisk form och utstrålning som har kvalitéer nog att bli fotogénique och bli till semesterbilder och meddelanden på sociala medier.

Nya byggnader kompletterar och knyter ihop befintlig bebyggelse. Spaljéer, tydliga avgränsade gångtytor och skyddade inramade grönytor flätar ihop hamnområdets infrastruktur och förhöjer känslan av ordning.

Arrangemang som avgränsar aktivitetsytor från varandra underlättar underhåll och skötsel och gör att grönytor hålls i bättre skick.

Studiens huvudsakliga utgångspunkter

Bärande tanke i förslaget för byggnadstillskott är större glashus samt pergola och spaljékonstruktioner under bar himmel.

- Glashuset inrymmer de funktioner som idag saknas och kompletterar befintlig servicebebyggelse. Ger också offentliga rum inomhus.

- Trädgårdsinstallationer är ett sätt att ta hand om obearbetade ytor, ordna upp gränser för användningsområden och organisera tex familjeaktiviteter, grillplatser och yoga. Men även gaturum, p-platser mm

Vår uppfattning är att rivning inte ska vara en automatisk metodik om inte skicket påkallar det. Kvalitén med igenkännande är ofta en faktor i uppbyggande av varumärke, rivning ofta en energikrävande process som inte så lätt kan försvaras i en marknadsföring där hållbarhet och resursfrågan ska lyftas fram. Rivning utan eftertanke blir ju också rent kapitalslöseri och investeringsmedel kan istället användas för att utvidga platsens årsringar.

För att kombinera en sådan strategi med utveckling och nya anläggningar är ett förslag att spara småskalig bebyggelse och inrymma den i större konstruktioner till stor del av glas. Förutom symbolvärdet av energieffektivitet i moderna glaskonstruktioner så kan man i hamnarna skapa offentliga rum som tänjer ut turistsången, en uttalad ambition i projektet. Med större överbyggnader av glas kan torg och samvaroytor bli centralpunkter i hamnarnas verksamhet. Erbjudandet blir ett offentligt rum där kommers och ickekommersiell verksamhet samsas sida vid sida och där shopping, kurser och föredrag äger rum i trivsam blandning.

Klimat- och energifrågor kan få pedagogiska förebilder och fungera diadaktiskt. Inomhusrummen kopplas ihop med utomhusaktiviteter, med båtbygggor, med lekytor mer eller mindre öppet och i inbördes samband på ett sätt som ger ute- inne en ny dimension som fritidsattraktion i gästhamnarna. Klimatgränserna ska kunna öppnas upp med generösa glaskjutdörrar. Sommartid blir gränserna mindre påtagliga för att under mellansäsongerna bli mer tydliga. Vinteranvändning blir fullt möjligt under förutsättning att finansiering och ambitionsnivå tillåter att konstruktionerna utformas och dimensioneras för sådan tillämpning.

Glashusen anläggs med senaste energi och klimatteknik för att tex magasinera och producera energi.

Som samlande plats med ett tydligt, fysiskt uttryck i en somrig skepnad är en amfiteater med en grundutformning som hålls lika för alla fyra gästhamnar och kan kompletteras och broderas ut efter behov, utrymme och övriga lokala förutsättningar till en trivselskapande inramning. Ett utvecklingsbart verktyg. Samtliga fyra hamnområden ska på sikt stärka sin profil av ordning och för det syftet får en pergolakonstruktion i den här skalan en samlande och vägvisande funktion som fullt utbyggt lägger till en ny geometri ovanpå existerande hamnmiljöer. Amfiteaterns roll blir att samla och och på ett inbjudande sätt paketera lekstationer, yogaaktiviteter, naturvandringar, minigolf mm samt att anlägga ett för hamnen nytt och utvecklingsbart estetiskt lager som sammanflätas med existerande byggnadsbestånd. Strukturen kan också inordna restauranger, caféer, tvättstugor och andra av hamnens erbjudanden.

Befintliga byggnader och anläggningar kan i de fyra hamnarna behöva kompletteras med nya hus i olika omfattning för att inrymma den service och och det erbjudande som känns nödvändigt och önskvärt. Kompletteringen kan utformas som ett nytt lager av geometrier som läggs "ovanpå" och parallellt med det gamla beståndet. En sådan metod kan anlägga en ny atmoosfär till en etablerad struktur och leda till spännande samarbete mellan nytt och gammalt. Tillskotten ska vara på ett sätt som tillåter att inrymma lekplatser, minigolf, yogaplatser mm men också café, hamnkontor och basservice av tvättstugor, WC, duschar, bastu, matlagingsmöjligheter och diskmaskiner.. Här kan man också inordna taktäckta och kanske också inomhusplatser för användning lite utanför den absoluta sommarsäsongen

I fritidsanläggningar i Sverige är man inte så noggrann med arrangemang som stödjer rumsbildande placering av mindre byggnader och kringanläggningar. Ett utökat studium av mellanrum, kommunikationer och de offentliga rummen kan förhöja intrycket av trivsel och funktion utan att man gör våld på basala formelement.

Slitna markytor som inte åldras på ett vackert sätt upplevs som otrivsamt. Dessutom leder det till osäkerhet om hur man ska röra sig och var det är tillåtet att gå och att använda. Byggda, använda områden upplevs som behagliga när gränser för privat-halvprivat-halvoffentligt-offentligt är väl gestaltat och tydliggjort. Jmr gamla stadskärnor med förortstätorter med hus i

park. Osäkerhet om vilka ytor som är tillåtna och till för mig kan ge känsla av otrivsel.

För att vidga utvecklingstankar för nya anläggningar mot så är kulturaktiviteter ett praktiskt och attraktivt komplement för hamnbesökare. Kulturaktiviteter med anknytning till plats och lokala upphovsmän och till båtanknutna teman. Projekt som kan förverkligas med projektmedel och bli en försäljningsprodukt med möjlighet att marknadsföra de fyra hamnarna och också kanske knyta nya samarbetspartners runt Östersjön.

Programaktiviteter som besöker hamnar med teater, musik och förströelse kan organiseras i fri projektform och med tillfälliga eller långsiktiga projektmedel. Sådana besök på hamnområdet lockar inte bara båtfolk utan också andra besökare för en kväll eller em.

Resandesällskap med underhållningserbjudande är inget nytt men i det här sammanhanget kan programidéer vidgas med att tänkas präglas av undervisande ambitioner i tex miljöfrågor, naturvetenskap och teknik, lokala kulturaspekter mm. Teatersällskapen transporteras per båt med teatersällskap, musikevenemang och föreläsande lärare och experter och de kan turnera även på platser och till hamnar utöver studiens fyra hamnar.

Fotoutställningar ute i det fria är ett trevligt och somrigt sätt att presentera lokal historia, lokala konstnärer men också för att delta i projekt där utställningar vandrar internationellt.

Utöver det här utbudet så kan besöket i gästhamnen erbjuda kultur-/rörelseaktiviteter, tidsbegränsade kulinariska överraskningar och intellektuella utmaningar som ett välkommet alternativ under båtsemestern. Båtsemestern är ingen statisk aktivitet men kan för tex barn stundtals upplevas som enformig. Genom att erbjuda aktiviteter för barn, sanktionerad av vuxna och parallellt med barnfrisyslor för vuxna så kan besöket i hamnen vara värdehöjande för hela båtutflykten och locka till sig nya kundgrupper.

För våra breddgrader så skulle en satsning på café med bordsservering (med personal) kunna vara ett tillskott som man inte möter nuförtiden. För båtgäster från kontinenten inte exotiskt men kanske ett litet inslag som kan öka attraktionskraften.

Lekaktiviteter med pedagogiska förtecken

Båt- och friluftsliv har beröringspunkter till naturvetenskap och teknik och kan locka till frågor om havsmiljö, naturvärden, väder&vind, båtteknik och till turism med hållbarhetsperspektiv. För att på ett lekfullt sätt svara på frågorna kan kommunikativa och pedagogiska vatten- och sandlekstationer ge familjer rolig, avkopplande och lärande förströelse. Lekplatsen kan arrangeras med stora mått i och omkring en kraftfull och karismatisk inramning och på det sättet bli en gemensam bild och identitet för de fyra hamnarna.

DALSBRUK

År 2045 sjuder Dalsbruk av ekonomisk aktivitet och de lokaler som övergivits av bruket mittemot Gästhamnen är fullt använda igen. Dalsbruk har blivit Östersjöns centrum för energieffektiva eldrivna båtmotorer och industriproduktionen av fritidsbåtsartiklar med hållbar profil pågår med full kraft. Det här lockar besökare och båtfolk från hela östersjöområdet och Dalsbruk har blivit den självklara mötespunkten för tekniskt intresserade båtentusiaster och yrkesverksamma.

Det gamla bruksområdet är omdanat för produktion av miljövänlig produktion av elmotorer och elproduktion för fritidsbåtar och anses vara referens för hela östersjöns alternativa och miljöhållbara produktion för fritidsbåtssektorn. Kommunen har ställt upp med stöd och ställt resurser till förfogande fram till en punkt då produktionen blivit självbärande och hela industriområdet fyllts av produktion och aktiviteter.

Dalsbruk förknippas med el-drivna båtar och spridningen av idén att skeppsnäring och båtaktiviteter är ett miljövänligt sätt att transportera människor och varor. Attityden drar till sig specialintresserade och kunniga personer och Dalsbruk blir ett nav för akademiska såväl som industriella specialister med forskning om sjöfart.

På industriområdet och runt om i tätorten finns parallellt med industri också konferens- och föreläsningsaktiviteter och livlig samverkan i forskningssyfte.

Gästhamnen har fått en central position och tar emot stora besöksmängder fritidsbåtar. Hamnen präglas av miljövänligt tänk och är en föregångare och modell för ett miljövänligt synsätt i såväl själva båtlivet som i interaktionen med tätort och folkliv. Forskningsplattformen inkluderar barnaktiviteter och lektyr och förströelseaktiviteter i och runt hamnen erbjuder pedagogiska större publika lekaker med didaktiska ambitioner.

De tankar om ljussättning, skyltprogram och sittplatser som redan aktiverats kan framledes få sin fortsättning tex i kolmilorna där ljussättning och kaféverksamhet förvaltas till en attraktion. Överhuvudtaget så är det önskvärt att mindre och i tiden näraliggande idéer och projekt inte blockeras av högtflygande och fjärran framtidsplaner

Det framtida gästhamnsområdet är kompletterat med bebyggelse, anläggningar och aktivitetsytor som med sina funktioner tillför liv och rörelse och som har kapacitet att ta emot de besöksmängder som blir en följd av nystarten av Dalsbruk som ett starkt näringslivscentrum. Gästhamnens utbud av butiker och kaféer lockar inte bara båt- och sommargäster utan också besökare året runt med tjänstearbenden i Dalsbruk.

Gästhamnsområdet har fått ett sammanhållet formspråk och uttryck där de historiska kolmilörna och energieffektiva offentliga ny glasbyggnader samspelar sida vid sida. På området rivs ingenting förutom ett av husen vid Alko. Byggnaden är svåransvänd och är svår att förena med tillskapandet av offentliga stadstrum nära gästhamnen.

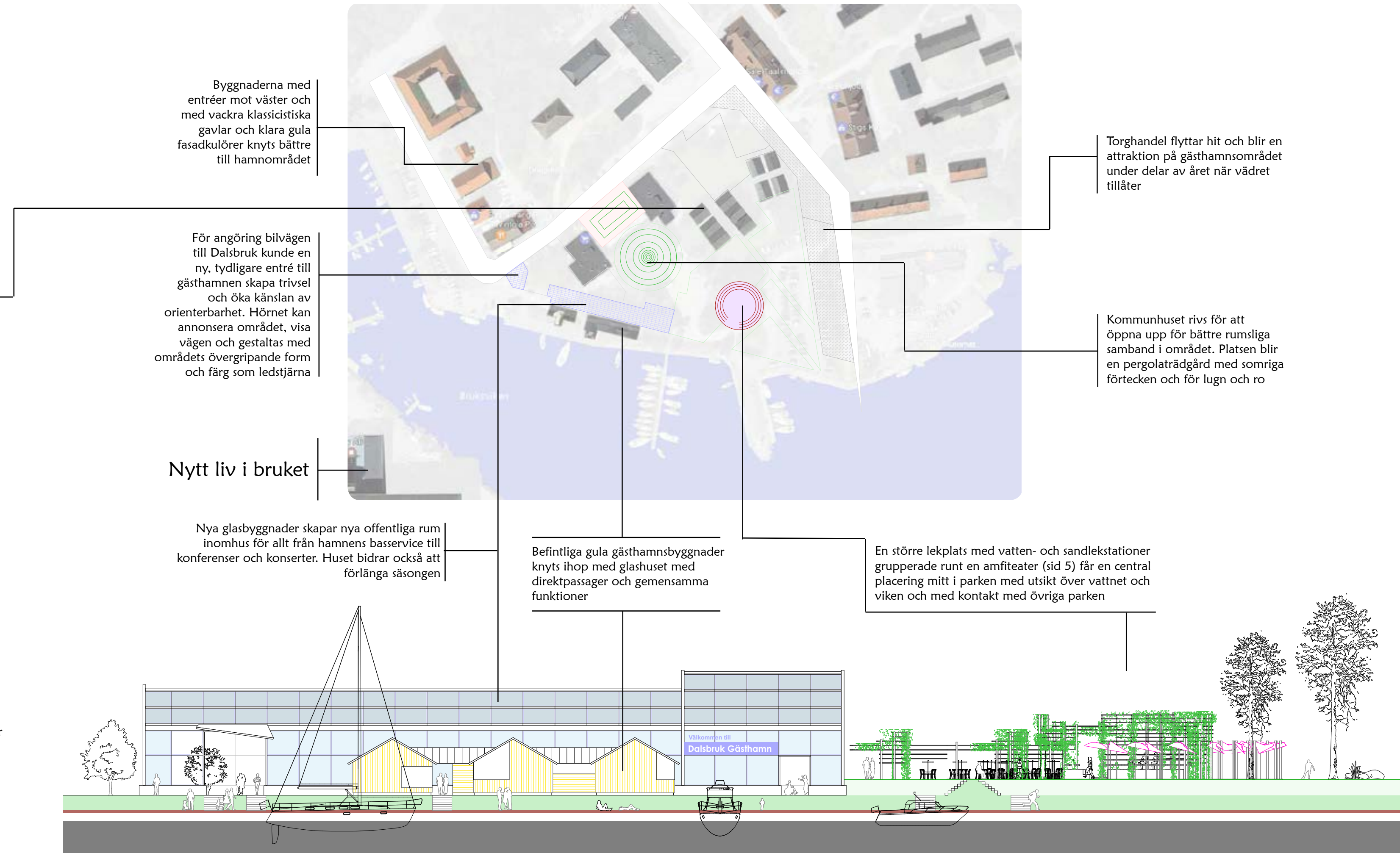
Området präglas av ordning och markanvändningen är tydlig och lättbegriplig. Nya stråk och gator ökar barnvänlighet och tillgänglighet och den arkitektoniska gestaltningen lyfts med tydlig definition av publika och offentliga markytor.

Projektets ramar familjevänligt, högkvalitativt, hållbart och grönt samt

funktionellt och praktiskt tillgodoses med tillskott av nya lokaler i anknytning till gästhamnen med inrymda servicefunktioner. En ny byggnad helt i glas anläggs i anslutning till de befintliga gästhamnshusen vilket tillåter hamnen att utöka sitt erbjudande och service. Glashuset är också en del i ambitionen att förlänga säsongen för gästhamnen.

Området runt gästhamnen är delvis parklikt, delvis urbant där en del av "tätorten" och detaljhandelsförsäljning har flyttat närmare gästhamnen. Gångvägar och markmaterial skiljer olika aktivitetsytor åt och ger plats åt torghandel delar av året liksom lekytor enligt den modell som beskrivs på sid 5. Promenerande och strosande gäster leds till platser och stråk där gästhamnen erbjuder service och planeringen har reducerat baksidor och smitvägar till ett minimum.

Området begränsas mot byn av bilgator som ger naturliga gränser för gestaltningsfrågor som tex skyltprogram och materialdirektiv. Mot vattnet är gränsen utbyggda bryggor med stor mottagningskapacitet för fritidsbåtar.

LICKERSHAMN

År 2045 är Lickershamn strängt kultur- och naturskyddat genom detaljstyrande skyddsklassning. Lickershamns kultur- och naturvärden prioriteras och all utveckling präglas av att gå fram med försiktighet. Skyddsanspråken håller tillbaka trycket på kommunen att planlägga bebyggelse i strandområdet och Lickershamn har blivit en internationell förebild för hur turistmiljöer bevaras och undantas från exploatering och samtidigt från att stängas av som muséum.

Gästhamnen utvecklas varsamt och stegvis kring den befintliga hamnpiren där småskaligheten bevaras och beaktas. Lickershamn har med det vägvalet växt ut till en pittoresk plats med speciell egenart som erbjuder promenader och upplevelser i natur och i fiskeläger.

Lickershamn är en miljö med extraordinära natur- och kulturvärden. En framtida exploatering och utbyggnad ska ta hänsyn till det som ett marknadsföringsargument och som är grunden för varumärket Lickershamn.

I syfte att inte förändra det som är områdets egenskaper, natur och kulturhistoriska värden - platsens dragningskraft - så föreslår vi återhållsam utveckling på strand och land och gästhamnen förläggs i samklang med fiskeläget.

Fiskelägerskaraktären tillsammans med omgivande naturvärden kommer i framtiden att skyddas och småbyggnationen längs stranden bibehålls i befintligt skick. Formspråk, offentliga rum, färger hålls tillsammans med sandstrand, slitgräsytor och arrangemang för fiskrutrustning intakt och utan större förändringar. Projekt har iscensatt en förstärkt kommersiell kraft i fiskenäringen, fiskepiren finns kvar och stugor och bodar används för fiskeverksamheten.

Gästhamnen anläggs etappvis kring den befinliga strukturen och hamnens service, fritidsaktiviteter och butiksutbud finns inne på land.

Gästhamnen konstrueras i material liknande de konstruktioner som kännetecknar pirar och vågbrytare, dvs större stenblock och betong. Med ett sånt grepp så fjärrar man sig från känslan av flytbryggans tillfälliga karaktär och dessutom får hela området ett tillskott som adderar ett redan känt material och forminslag till den känsliga miljön.

Lekytor förläggs i anslutning till den befintliga piren och kan inramas med tex den amfiteater som beskrivs på sid 5. Härifrån kan också inledas och utgå guidade promenader i omgivande naturområden. Andra aktiviteter som minigolf, yoga mm kan också äga rum på platsen.

Gästhamnhusen och amfiteater blir exempel på form, material- och färgelement som länkar Lickershamn till de tre andra hamnarna och som tillsammans med tex skyltar, infotavlor utvecklar samhöriga uttryck hos samtliga hamnar

Fiskeläget med bodar, småhus och platser för service, förvaring, nätlagning mm samt stränder och gräsytor lämnas i befintligt skick. Utvecklingen av gästhamnen sker etappvis med både flyt- och fasta bryggor. Muséet behålls på plats. Biltrafikstråk tänks igenom och parkeringslösningar görs på ett ordnat och genomtänkt sätt. Badhytter, hygieneservice för badgäster som inte hör till gästhamnen erbjuds i gästhamnen. Vi föreslår en utredning och kraftfull analys av hur trafik och kommersiella sidor av områdets karaktär ska balanseras mot skyddsintentioner.

Husbilsturismens expansion tillmötesgår genom utveckling av ställplats. Befintliga servicefunktioner samutnyttjas med gästhamnsbesökare

NAGU

Nagu är år 2045 ett långt mer än nu välkänt besöksmål i fritidsbåtskretsar och namnet präglas av kunskap om fritidsbåtfolket. Varumärket bärs upp av erfarenhet av stora besöksmängder och kännedom om vad besökaren efterfrågar. Erbjudandet till gästerna är ett hamnområde med komplett kommersiell service och utbud som motiverar vistelse längre än en enda natt. Nagu är dokumenterat bra på att ta hand om barnfamiljer med barnaktiviteter och ett besök här är inte bara en övernattnig. Man vill stanna i Nagu två, kanske tre nätter som en upplyftande del i sin båtsemester. Nagu är värt en egen resa, för att tala Michelinspråk.

Nagu är en gästhamn som redan är ett varumärke och omdanas inte men fördjupar förströelseutbudet. I framtidens gästhamn ska generationer känna igen sig men också kunna konstatera att hamnen kännetecknas av utvecklingsvilja och omsorg liksom ständig förbättring. Återbesökaren kommer till en turistanläggning som aldrig är likadan men alltid är detsamma.

NaguNalle är en folkjär symbol och aktivitet som ska ges större utrymme och karismatisk plats. Nallen är ett exempel på attraktioner där den arkitektoniska hanteringen av hamnar och innehåll kan medverka till att arrangera och upphöja redan pågående aktiviteter.

Mellan sandstranden och vägen anläggs nya hus och trädgårdsattribut.

Gräs-, grusytor och barrträdsdungar delas upp och avskiljs med stensättning och hårdgjorda ytor i syfte att bilda solbelysta aktivitetsytor och för att underlätta underhåll och skötsel. Träd fälls.

Amfiteatern fungerar som samlingsplats och startplats för Nallevandringen och kan också bli centrumpunkt för en större lekplats med vatten- och sandleksaker.

Välganter och gångytor kantas och hårdgörs och parkeringsfickor utformas längs vägar och gator.

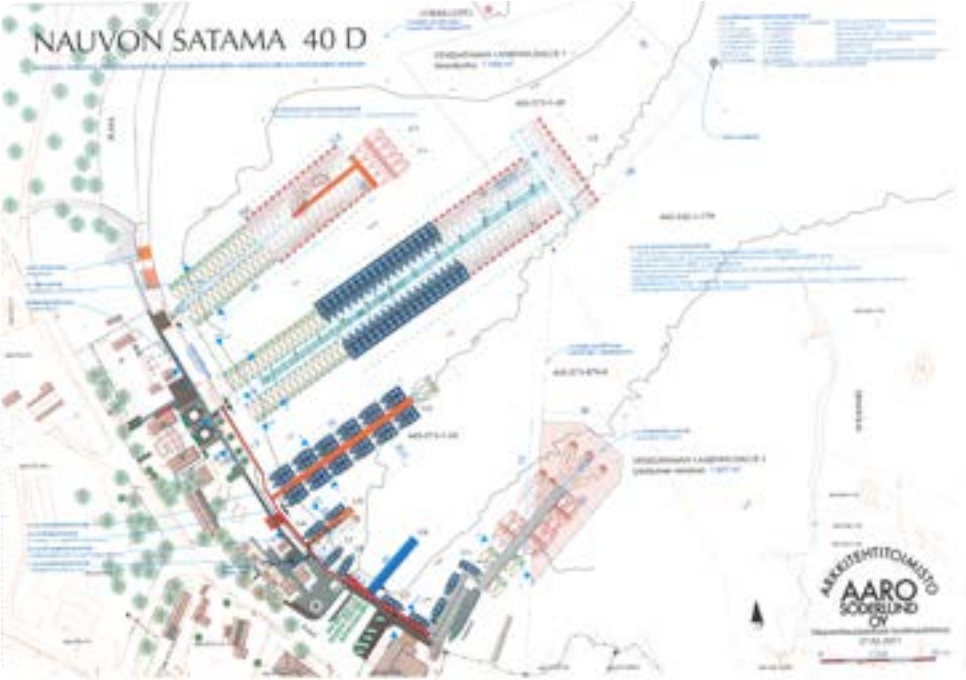
En stor tillgång för folklivet i området är färjekajen. Men bilköerna till färjan behöver organiseras och i en fördjupning av utredningen ska den trafiklösningar här studeras

Frågan om husbilar hänger i luften och bör ingå i en kommande utredning.

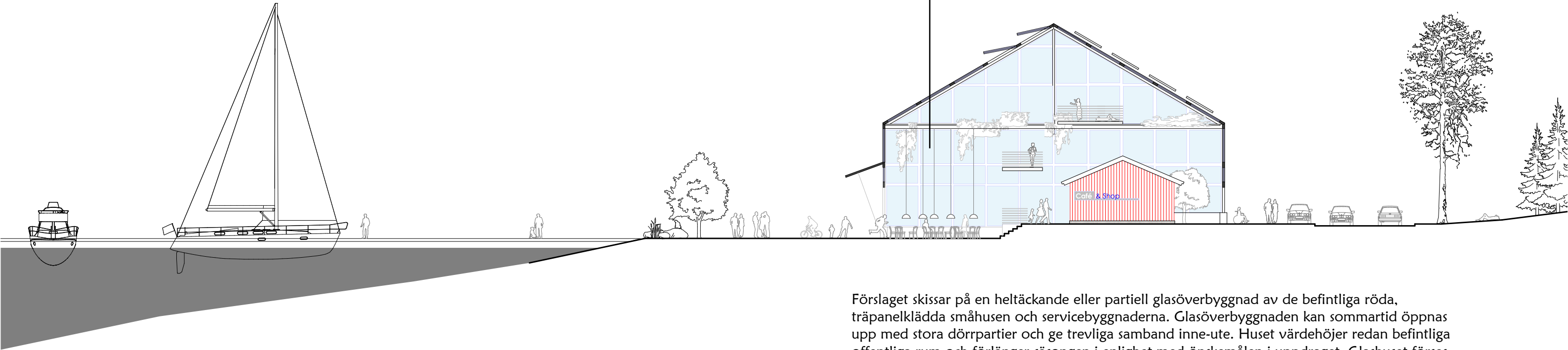

Nagu gästhamn är med sina 9000 gästnätter studiens mest besökta.

Nagu gästhamn prisbelönades 1989 som Årets Gästhamn

Pågående projekt för utveckling av bryggornas mottagandekapacitet antal båtplatser (Planering AARO Söderlund OY)

Förslaget skissar på en heltäckande eller partiell glasöverbyggnad av de befintliga röda, träpanelklädda småhusen och servicebyggnaderna. Glasöverbyggnaden kan sommartid öppnas upp med stora dörrpartier och ge trevliga samband inne-ute. Huset värdehöjer redan befintliga offentliga rum och förlänger säsongen i enlighet med önskemålen i uppdraget. Glashuset förses med energieffektiviserande modern teknik och får med det en symboleffekt på intentionerna runt den hållbara gästhamnen och formges efter högsta arkitektoniska ambition.

Glashuset får en roll i ett större utbud av förströelseaktiviteter och aktivitetsytor, kostnadsfria och avgiftsbelagda, som kan utgöra en familjevänlig och barninriktad oas som del av sjölivet och båtsemesteren. Huset blir en självklar centrumpunkt som hamnens träffpunkt och ger marknadföringsmöjligheter.

Strandpromenadens och shoppinggatans byggnader inrymmer hamnservice och ett rikt och populärt stråk med utbud av klädbutiker, detaljhandel och restauranger och caféer och annan service. Vid sidan av hamnkontor, toaletter, WC och tvätt för båtbesökare så tillkommer under 2017 en fin bastubyggnad. Längs promenaden finns fiskförsäljning, grillplats och badstrand. Upplevelsen berikas dessutom av promenader i det närliggande samhället där ytterligare service och matutbud erbjuds.

RONEHAMN

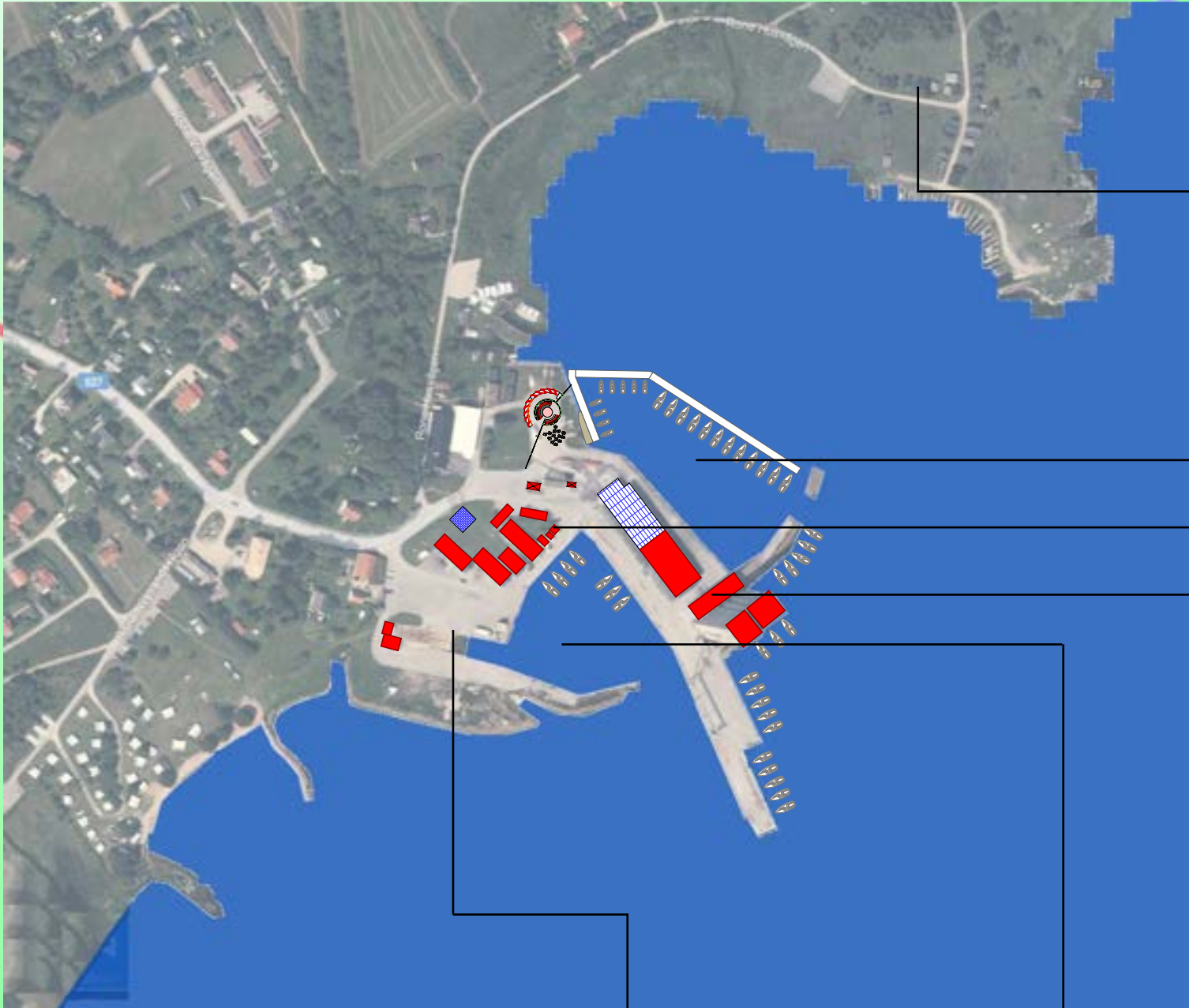
Rone satsar ambitiöst på att etablera ett framtidsinriktat resurs- och energisparande lokalsamhälle med långt utvecklad självhushållning av livsmedel, energi och miljövänlig produktion av varor och tjänster. Rone har visat vägen för och blivit mönster för en modell som visar hur ett lokalsamhälle organiseras för att fungera ekonomiskt och ekologiskt med hållbara förtecken. Rone har kunnat visa på alternativa förhållningsätt där lokaliseringen långt från stora urbana koncentrationer tillsammans med kustläget gjorts till framgångsfaktorer för framtidsinriktad samhällsorganisation. Samarbetet med Östergarns vattenanläggning är exempel på Rones omvärldskontakter.

Gästhamnen är år 2045 en del av det självhushållande lokalsamhället och agerar med den hållbarhetsfilosofi som omfattar hela närområdet. Hamnen attraherar i första hand segeltrafik, såväl fritidsbåtar som kommersiella transporter och är en centralpunkt och huvudförklaring till Rones utveckling där förändringsvilja och inflyttning av barnfamiljer är viktiga drivkrafter.

Det mesta av varu- och persontransporter från och till Rone sker sjövägen och infrastrukturen i hamnen har stor kommersiell användning. Hamnpirar, silo, hamnbassänger nyttjas för industri, handel och turism och området har blivit en levande och spännande sammanflätning av hållbar turism och hållbar kommersiell verksamhet.

Turism i Rone är praktiskt taget uteslutande båtfolk, i synnerhet segelbåtentusiaster. Familjer stannar gärna några dagar och deltar i kurser och föredrag på det tema som gör Rone till en känd satsning runt hela Östersjön och på kontinenten. Gästhamnen erbjuder förutom markservice också aktiviteter för barn med tema energi och resursfrågor där lekattraktioner är en central del vid sidan om barninriktade aktiviteter för lekfullt lärande. I Rones erbjudande för barnfamiljer ingår ett science-center med inriktning miljö, alternativteknik, väder&vind och hållbar livsmedelsförsörjning som tema.

Rone har vid den här tiden en stark självbärande struktur och egenkraft och arbetar därför parallellt med finansieringsfrågor och uppbyggnadsprojekt i andra delar av Östersjön.

Kallmurade fiskestugor har historiskt värde för Ronehamn och är ett pittoreskt besöksmål för båttureturister.

På sikt tillgodoses gästhamnen med båtplatser i den nyskapade småbåtshamnen tillsammans med bla lektyr. Båtplatser arrangeras med möjlighet att expandera vartefter som verksamheten så kräver.

Nytt servicehus och kringliggande ytor används för aktiviteter, lek och knyter an till magasinet och de nya flytbryggorna. Husbilsturismens expansion tillmötesgår genom utveckling av ställplats. Befintliga servicefunktioner samutnyttjas med gästhamnsbesökare.

Silon, magasinet och hamnpirer har en framtida användning och behålls och utvecklas.

I hamnbassängen samsas fiske- och näringsverksamhet med fritidsbåtsverksamhet genom närvaro under olika säsonger.

Med föreslagen utveckling så rustas slipen upp och skapar utveckling för både fritidsbåtsägare och för den komersiella näringen under övriga säsonger.

Ronehamn präglas av gigantiska byggda formelement att förhålla sig till arkitektoniskt vid utveckling med nya byggnader och anläggningar. Området har stora rumsliga kvalitéer som samselar på ett spännande sätt med havets horisontlinje, skuggspel och färger.

En förstärkt gästhamn ska beakta de egenskaperna. Till det så finns ett behov av att förtydliga markanvändning och gestalta och ordna upp gränser för de tre-fyra verksamheter som samsas i hamnen. Tydliga gestaltningsgrepp här är en trivselfråga som är inte bara estetisk men också har säkerhetsbottnar. En kommersiellt levande miljö där det pågår verksamhet på riktigt är spännande men inte alltid konfliktfri.

Befintliga byggnadsvolymer med silon som mest utstickande exempel är dominant och kan dränka en mer lågmäld skala som ju en anläggning för fritid ofta vill visa upp. Den samlande byggnad av glas, som

inrymmer gästhamnens serviceutbud och som kommer igen på fler ställen i den här studien, får här en viktig uppgift att länka fysiska aspekter mot andra stadsbyggnadsfaktorer.

Gästhamnen byggs ut stegvis och får långsamt växa norrut. Till en början samsas det kommersiella med fritidsverksamheten. I anslutning till servicehus kan anläggas en rekreationsyta med lekpark-vattentema och förströelseaktiviteter för familjer.

Yrkesfiskardelen med bodar utvecklas till en del mer eller mindre avskild. Spännande miljö för gästbesökare men kanske inte alltid kul för yrkesfiskare. Möjligen kan man arrangera någon form av gemensam yta för tex fiskförsäljning.

STUDIENS NÄSTA STEG - FÖRSLAG PÅ FORTSÄTTNING

Den här förstudiens inriktning är att svara på projektunderlagets målbeskrivning och de intentioner och visioner som beskrivs där. Redovisningen berättar om arkitektoniska och funktionella lösningar men inte om beslutsprocesser för att nå målen. Vi rekommenderar därför som nästa steg en fördjupad förstudie i syfte att belysa sådana frågeställningar.

Till avgörande frågor hör kommunala och regionala inriktningsbeslut, liggande politiska beslut, exploateringsregler, detaljplaner och strandskyddsregler. Klimatproblematik med höjda havsnivåer är exempel på yttre och framtida faktorer som sannolikt påverkar projektbesluten.

Av stor betydelse för projektens framgång ligger också frågor om projektorganisation, marknadsföring och driftorganisationer. Detta bör ingå i en fördjupad förstudie eftersom det är avgörande för hur framgångsrikt idéerna kan få fotfäste.

En vidare utredning ska precisera arkitektoniska och verksamhetsideologiska förslag men ska också ha som målsättning att kraftsamla och mobilisera de aktörer som behöver samverka för genomförande och för att bereda vägen för finansieringsidéer.

Förslagens överlevnadsmöjligheter påverkas i hög grad av allmänhetens synpunkter, ideella organisationer, idrottsföreningar, kulturaktörer och i synnerhet lokalt näringsliv och drifts- och verksamhetsansvariga hamnoperatörer. En fördjupad förstudie kan inhämta värdefulla synpunkter från det hållet.

Publicering av förslaget, förslagets delar eller särtryck ur projektpresentationen skyddas genom upphovsrättslig lagstiftning

Vid publiceringen av bilder, text eller båda samtidigt skall tydligt framgå upphovsman Projektengagemang Arkitektur AB

